

İÇİNDEKİLER

DANIŞMANIN ÖNSÖZÜ	VII
ÖNSÖZ	XI
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XXIX
ŞEKİL LİSTESİ.....	XXXIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM CEZALANDIRILABİLİRLİĞİN ÖNE ALINMASI VE SINIRLARI

I. CEZALANDIRILABİLİRLİĞİN ÖNE ALINMASININ TOPLUMSAL VE POLİTİK ARKA PLANI	17
A. Zaman ve Yer Kısıtından Bağımsız Daimi Tehdit - Tehlike Düşüncesi	19
1. Risk Toplumu ve Güvenlik Devleti	19
2. Risk Toplumunda Özellikli Bir Risk Kaynağı Olarak Terör	23
B. Uluslararasılaşma ve Avrupa Etkisi.....	26
1. Uluslararasılaşmanın Cezalandırılabilirliğin Öne Alınması ve Hazırlık Hareketlerinden Doğan Ceza Sorumluluğu Bakımından Etkisi	30
2. Örneklerle İzah	34
C. Ara Değerlendirme: Ceza Hukuku Sisteminde İç Uyumsuzluk.....	38
II. CEZA HUKUKUNDAKİ DÖNÜŞÜM VE CEZALANDIRILABİLİRLİĞİN ÖNE ALINMASI İLE İLİŞKİSİ...42	
A. Sembolik Ceza Hukukunun Cezalandırılabilirliğin Öne Alınması ve Hazırlık Kaynaklı Ceza Sorumluluğu ile İlişkisi	46

1. Örneklerle İzah	48
2. Değerlendirme	52
B. Ceza Hukukunun Niteliksel Dönüşümü: Ceza Hukukunda İkili Yapı	56
III. CEZALANDIRILABİLİRLİĞİN ÖNE ALINMASI KAVRAMI.....	65
A. Cezalandırılabilirliğin Öne Alınması Kavramının Unsurları.....	69
1. Ceza Hukuku Müdahalesinin Zaman İtibariyle Öne Alınması.....	69
2. Eksik Hukuki Değer Zararı.....	71
a. Hareketin Meydana Getirdiği Etkinin Değerlendirilmesinde Esas Alınacak Kavram Üzerine Görüşler	71
b. Ara Değerlendirme	77
B. Hukuk Tarihi Yönünden Ceza Hukukunun Öne Alınması Kavramının İncelenmesi.....	80
1. 20. Yüzyıla Değin: Çeşitli Olayları Öne Alma Olarak Vasıflandırma	80
2. 1930'lu Yıllar	82
3. 20. Yüzyılın İkinci Yarısı ve Sonrası	84
a. 1970'li Yıllar	84
b. 2000'li Yıllar	86
C. Öne Alma Metotları.....	89
1. Kanuni – Sarıh Öne Alma	90
2. Yorum Vasıtasıyla - Örtülü Öne Alma	91
a. Birinci Olay Grubu: Bir Ceza Hukuku Kavramı Vasıtasıyla Cezalandırılabilirliğin Öne Alınması.....	91
b. İkinci Olay Grubu: Suçun Tamamlanma Anı Vasıtasıyla Cezalandırılabilirliğin Öne Alınması.....	92
c. Üçüncü Olay Grubu: Genel Hükümlerdeki Bir Kurum Vasıtasıyla Cezalandırılabilirliğin Öne Alınması	96
d. Yorum Vasıtasıyla Öne Almanın Kanuni Öne Almadan Farkı ve Özellikli Durumu	99

3. Cezalandırılabilirliğin Modifiye Edildiği – Yeniden Uyarıldığı Öne Alma	100
D. Cezalandırılabilirliğin Öne Alınmasının Görünüş Biçimleri	102
1. Teşebbüs.....	102
2. Tehlike Suçları.....	107
a. Genel Özellikleri	107
b. Tehlike Suçlarının Görünüş Biçimleri	110
3. Teşebbüs Suçları	118
a. Cezalandırılabilirliğin Öne Alınmasının Bir Görünüş Biçimi Olarak Teşebbüs Suçları ve Suçun Maddi Tamamlanması – Şekli Tamamlanması Ayrımı	118
b. Teşebbüs Suçları ile Vaki Öne Alma: Kural Olarak Cezalandırılabilirliği Modifiye Edilmiş Öne Alma.....	124
c. Teşebbüs Suçlarının Kendi İçinde Tasnifi ve Tipiklikteki Görünüş Biçimleri	129
(1) Kalkışma Suçu Kavramı ve Bu Kavramı Kullanmanın Türk Hukuku Bakımından Elverişsizliği.....	130
(2) Teşebbüs Suçlarının Tipiklikteki Görünüş Biçimleri	135
d. Teşebbüs Suçlarının İşlevi	141
4. Hazırlık Kaynaklı Ceza Sorumluluğu.....	144
IV. CEZALANDIRILABİLİRLİĞİN ÖNE ALINMASININ SINIRLARI.....	146
A. Genel Değerlendirme Ölçütü Olarak Anayasa Hükümleri	147
B. Ölçülülük İlkesi ve Ceza Hukukunun Ultima Ratio Karakteri	151
C. Kanunilik İlkesi.....	155
1. Genel Olarak	155
2. Cezalandırılabilirliğin Öne Alınması Bağlamında Kanunilik İlkesine Dair Sorunlu Haller ve Örnekler	158
D. Kusur İlkesi.....	168

1. Kusur İlkesinin Cezalandırılabilirliğin Öne Alınmasını Teşkil Eden Suç Tiplerindeki Cezai Tehdidin Belirlenmesi Bakımından Önemi..... 169
 - a. İlke: Öne Alma Ne Denli İleri Taşınırsa Ceza O Denli Az Olarak Belirlenmelidir..... 169
 - b. Örneklerle İzah 173
2. Fail Ceza Hukukuna Doğru Bir Yol Olarak Cezalandırılabilirliğin Öne Alınması 177
- E. Özel Hayata Biçim Vermenin Çekirdek Alanına Müdahale Etmeme İlkesi 185
 1. Genel Olarak Çekirdek Alan ve Çekirdek Alan Koruması..... 185
 2. Ceza Hukukunun Öne Alınmasının Bir Sınırı Olarak Çekirdek Alan Koruması 192
 3. Mutlak Olarak Cezasız Hareketler Var mıdır? 195
 - a. Çekirdek Alan Koruması Gereğince Düşüncelerin Cezasızlığı 195
 - b. Düşüncelerin Cezasızlığı Maksimi Bağlamında Özellikli Sorunlar 199
 - c. Düşünce Dışında Mutlak Cezasız Hareketler..... 209

İKİNCİ BÖLÜM

HAZIRLIK HAREKETLERİNDEN DOĞAN CEZA SORUMLULUĞUNUN ESASI VE HAZIRLIK HAREKETLERİNİN CEZALANDIRILABİLİRLİĞİ

- I. HAZIRLIK HAREKETLERİNDEN DOĞAN CEZA SORUMLULUĞUNUN ESASI 213
 - A. Genel Olarak 216
 - B. Ceza Hukukunda Hazırlık 217
 1. Tipiklikte ve Uygulamada Hazırlık Hareketlerinin Görünüş Biçimleri..... 217

2. Suç Yolunda Hazırlık ve Ceza Hukukunda Hazırlık Kavramının Unsurları.....	223
a. Hazırlık İçin Bir Hareket Gerekliliği.....	227
b. Otonom Bir Kavram Olarak Hazırlık.....	230
c. Hazırlığın Bir Unsuru Olarak Planlama Bağlantısı	235
d. Hazırlık Suçları ile Tehlike Suçları Arasındaki İlişki	237
e. Hazırlığa İlişkin Tanımımız	243
C. Cezalandırılabilir Hazırlık Hareketlerinin Kanuni Görünüş Biçimleri Uyarınca Sınıflandırılması	244
1. Genel Hükümler Kaynaklı Hazırlık Sorumluluğu – Özel Hükümler Kaynaklı Hazırlık Sorumluluğu.....	245
a. Ayrımın Ana Hatları	245
b. Hibrit Hazırlık Sorumluluğu: Özel Hükümlerdeki Genel Hazırlık Sorumluluğu – İsviçre Örneği	251
c. Hazırlığın Cezalandırılmasının Meşruluğu Bakımından Ayrımın Önemi	256
d. Öne Alınmış İştirak ya da İştirakin Ön Adımı Olarak Birlikte Suç Hazırlığı.....	258
(1) Genel Olarak	258
(2) Öne Alınmış İştirak Düzenlemelerinin Klasik Ceza Hukuku İlkeleri ile Uyum İlişkisi.....	264
2. Kendi Suçuna Hazırlık – Başkasının Suçuna Hazırlık – Karma Hazırlık.....	267
a. Anlamı	267
b. İşlevi.....	269
3. Tipleştirilmiş – Tipleştirilmemiş / Bağımlı - Bağımsız Hazırlık Suçları Ayrımı.....	277
a. Anlamı	277
b. İşlevi.....	281
4. Münferit – Birlikte Hazırlık Ayrımı	282
5. Gerçek Hazırlık – Gerçek Olmayan Hazırlık.....	283
6. Teknik Hazırlık – Organizasyonel Hazırlık.....	284

7. Ara Değerlendirme	286
D. Hazırlık Suçu Niteliğini Haiz Olma Bakımından Çeşitli Suç Kategorilerinin İncelenmesi.....	287
1. Planlama (Saf Hazırlık) Suçları	287
2. Organizasyon Suçları.....	288
a. Organizasyon Suçlarının Genel Yapısı.....	288
b. Organizasyon Suçlarının Hazırlık Suçu Niteliğine Sahip Olup Olmadığının Değerlendirilmesi.....	293
3. Tahrik Suçları	295
4. Zilyetlik Suçları.....	300
II. HAZIRLIK HAREKETLERİNİN CEZALANDIRILABİLİRLİĞİ	306
A. Hazırlık Hareketlerinin Cezasızlığına Dair Görüşler.....	306
1. Hazırlık Hareketlerinin Tehlikesizliği veya Önemsiz Tehlikeliliği	307
2. Suça Yönelik İradenin Belirgin Olmaması - Kanıtlama Güçlüğü.....	312
B. Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılmasına Dair Görüşler.....	316
1. Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılmasında Klasik Gerekçe Olarak Korunan Hukuki Değerin Önemi ve Hazırlık Hareketinin Özel Tehlikeliliği Görüşü.....	317
a. Cezai İktidarın Meşruluk Testine Tabi Tutulması: Korunan Hukuksal Değer Öğretisi ve Muadilleri.....	317
b. Hukuki Değer Öğretisi ve Benzer Yaklaşımlara İlişkin Eleştiriler ve Bu Teorilerin Sınırlılıkları	324
c. Korunan Hukuki Değerin Özellikli Önemi Nedeniyle Hazırlık Hareketlerinin İstisnai Olarak Cezalandırıldığı Görüşü.....	327
d. Korunan Hukuksal Değerin Önemi Nedeniyle Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırıldığı Görüşünün Eleştirisi.....	332
2. Erkenden Müdahale Yetkileri Oluşturma - Soruşturma Kapasitesini Artırma ve Muhakeme Hukuku	

Gereklikleri: Müdahale Manivelası Olarak Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılması	340
a. Erkenden Müdahale Yetkileri Oluşturma Kavramı.....	340
b. Hazırlık Hareketlerinin Kriminalize Edilmesi ile Erkenden Müdahale Yetkileri Oluşturulması Düşüncesinin Somut Tezahürleri	344
C. Görüşümüz: Devletin Cezalandırma Yetkisini Sınırlandırmak Amacıyla Kural Olarak Hazırlık Hareketlerinin Cezasızlığı ve Hukuk Düzenini Tersyüz Etmeksizin Tutma Olanığı Oluşturmak Amacıyla İstisnai Olarak Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılması.....	349
1. Tehlikeli Kişilere Karşı Devletin Tutma Olanakları.....	349
a. Savaş Hukuku ve Yabancılar Hukuku	353
b. Kolluk Hukuku – İstihbarat Hukuku.....	355
c. Önleyici Tutuklama	361
d. Güvenlik Tedbirleri.....	364
e. Koruyucu Tutma	365
2. Tutma Aracı Olarak Cezai İsnat ve Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılması	366
a. Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılmasının Mahiyeti ...	366
b. Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılması ile Temin Edilen Tutma Olanığı	371
c. Tutma Aracı Olarak Cezai İsnadın Olumlu Yanı: Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Garantileri.....	375
d. Tutma Aracı Olarak Cezai İsnadın Oluşturduğu Tehlikeler	377
(1) Ceza Hukukunun Alan Kaybetmesi ya da İkili Bir Yapıya Bürünmesi.....	378
(2) Ceza Hukukunun Kolluk Hukukuna Dönüşümü	380
e. Devletin Cezalandırma Yetkisini Sınırlandırmak İçin Hazırlık Hareketlerinin Cezasızlığı.....	384

- f. Hazırlık Hareketlerinin Meşru Bir Şekilde Cezalandırılmasının Temel Koşulu: Cezalandırılan Hazırlığın Haksızlığı..... 388
- 3. Ara Sonuç..... 398

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
HAZIRLIK HAREKETLERİNİN
CEZALANDIRILMASINDA HAKSIZLIK,
HAZIRLIK İLE SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ
BİÇİMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ VE
HAZIRLIĞIN CEZALANDIRILMASINDA
ÖZELLİK ARZ EDEN MESELELER

- I. HAZIRLIK HAREKETLERİNİN CEZALANDIRILMASINDA HAKSIZLIK..... 401
 - A. Cezalandırılan Hazırlık Hareketlerinde Haksızlığın Objektif Yönü..... 402
 - 1. Haksızlığın Objektif Yönünde Nitelikli Gereklilik ve Nötr Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılması..... 402
 - a. Genel Olarak Nötr Hareketler Kaynaklı Ceza Sorumluluğu..... 402
 - b. Hazırlık Hareketlerinin ve Hazırlığa Konu Nesnelerin Çok Anlamlılığı..... 404
 - c. Cezalandırılan Hazırlık Hareketleri İçin Sırf Planlama Bağlantısının Yetersizliği ve Haksızlığın Objektif Yönünde Nitelikli Gereklilik..... 408
 - d. Hazırlık Hareketlerin Cezalandırılmasında Nitelikli Gereklilik Şartının Test Edilmesi 413
 - 2. Cezalandırılan Hazırlık Hareketinin Elverişliliği..... 418
 - a. Cezalandırılan Hareketin Bir Koşulu Olarak Elverişlilik 418
 - b. Teşebbüs Suçlarında Teşebbüsün Elverişlilik Şartı 422
 - c. Elverişlilik Suçları..... 427

d. Cezalandırılan Hazırlık Hareketinin Elverişliliği.....	432
3. Cezalandırılan Hazırlık Hareketinin Hedeflenen Zarara Yönelik Tipik Bir Hazırlık Hareketi Olması.....	436
4. Ara Değerlendirme	438
B. Cezalandırılan Hazırlık Hareketlerinde Haksızlığın Subjektif Yönü.....	439
1. Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılmasında Haksızlığın Başat Karakteri Olarak Subjektif Unsur.....	439
2. Planlama Bağlantısı	441
3. Aşırı İçsel Eğilimli Suçlar	446
a. Geniş Anlamda Aşırı İçsel Eğilimli Suçlar.....	447
b. Dar Anlamda Aşırı İçsel Eğilimli Suçlar: Neticesi Kırılmış Suçlar ve Eksik İki ya da Çok Hareketli Suçlar	447
4. Hazırlık Suçlarında Haksızlığın Subjektif Yönüne İlişkin Gereklilikler.....	452
5. Hazırlık Suçlarının Haksızlığın Subjektif Yönünde Sınırlanmasının Ortaya Çıkardığı Sorunlar	456
II. HAZIRLIK SUÇLARINDA SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ	459
A. Hazırlık Kaynaklı Ceza Sorumluluğunda Teşebbüs Sorununun İzahı ve Meseleyi İncelemeye Dair Yöntemimiz	459
B. Hazırlık Kaynaklı Ceza Sorumluluğunda Teşebbüs Sorununa İlişkin Görüşler.....	464
1. Şekli Bakış Açısıyla Hareket Eden Görüşler	464
a. Hazırlık Suçlarında Teşebbüs Sorununa İlişkin Düzenleme Yokluğuna Olumlu ya da Olumsuz Sonuç Bağlayan Görüşler	465
(1) Görüşlerin İzahı.....	465
(2) Eleştiri.....	467
b. Tipte Belirtilen Hazırlık Hareketinin Belirliliğini Esas Alan Görüşler.....	473
2. Maddi Bakış Açısıyla Hareket Eden Görüşler	479

a.	Teşebbüs Normuna Göre Özel Hüküm Olarak Hazırlık Suçları Görüşü.....	480
b.	Haksızlık İçeriğine Göre Ayrım Görüşü.....	481
c.	Cezalandırılabilirlik Alanını Aşırı Derecede Genişletmeme Görüşü: İsviçre Doktrini.....	484
C.	Bir Değerlendirme Ölçeği Olarak Teşebbüs Suçlarına Teşebbüsün Cezalandırılabilirliği	486
D.	Hazırlık Kaynaklı Ceza Sorumluluğunda Teşebbüse İlişkin Değerlendirme	489
E.	Hazırlık Kaynaklı Ceza Sorumluluğunda İştirak	495
F.	Hazırlık Kaynaklı Ceza Sorumluluğunda İçtima	499
1.	Özel İçtima Düzenlemeleri	500
2.	Hazırlık Suçu ile Hedef Suç Arasındaki Zımni Talilik İlişkisi	504
3.	Zımni Talilik İlişkinin Sonuçları: Örneklerle İzah.....	508
4.	Hazırlık Suçlarında İçtima Bakımından Özellikli Meseleler .	516
a.	Hazırlığın Ardından Amaç Suçtan Farklı Bir Suç İşlenmesi	516
b.	Hazırlık Suçları Arasında İçtima İlişkisi.....	518
III.	HAZIRLIK KAYNAKLI CEZA SORUMLULUĞUNDA DENGELEME ARAÇLARI	521
A.	Etkin Pişmanlık.....	521
1.	Hazırlık Kaynaklı Ceza Sorumluluğunda Bir Acil Çıkış Kapısı Olarak Etkin Pişmanlık Düzenlemeleri.....	521
2.	Etkin Pişmanlık Düzenlemesi Bulunmayan Hazırlık Suçları Bakımından Mevcut Etkin Pişmanlık Düzenlemelerinin Kıyasen Uygulanabilirliğinin Değerlendirilmesi.....	524
B.	Gönüllü Vazgeçme	527
1.	Genel Olarak	527
2.	Hazırlık Suçlarında Gönüllü Vazgeçme Kurumunun Uygulanmasına Yönelik İtirazlar	528
3.	Mukayeseli Hukuktaki Görünüm	530

4. Bir Karşılaştırma Ölçeği Olarak Teşebbüs Suçlarında Gönüllü Vazgeçme	532
5. Hazırlık Suçlarında Gönüllü Vazgeçme İmkânının Değerlendirilmesi.....	541
6. Gönüllü Vazgeçme Bakımından Özellikli Meseleler.....	544
a. Gönüllü Vazgeçmeden Yararlanmak İçin Gereklilikler....	544
b. Failin Hedef Suçtan Gönüllü Vazgeçmesinin Hazırlık Sorumluluğuna Etkisi.....	551
C. Objektif Cezalandırma Şartları Tesis Etme ve Hazırlık Suçlarında Özellikli Kayıtlar	553
IV. HAZIRLIK HAREKETLERİNDEN DOĞAN CEZA SORUMLULUĞUNUN İSPATINDA ÖZELLİKLİ HALLER	556
A. Ana Hatlarıyla Ceza Muhakemesi Hukukundaki Dönüşüm	556
B. İstihbarat Faaliyetinin Hazırlık Kaynaklı Ceza Sorumluluğunun İspatındaki Özellikli Önemi	561
V. TÜRK HUKUKUNDAN SEÇİLEN BAZI HÜKÜMLER ÖZELİNDE HAZIRLIK KAYNAKLI CEZA SORUMLULUĞUNA İLİŞKİN UYGUNLUK TESTİ.....	569
A. Türk Hukukuna Dair İnceleme İçin Bir Karşılaştırma Ölçeği Olarak Alman Hukukundaki Devlet Güvenliği Alanındaki Yeni Hazırlık Suçları Bağlamında Sorunlu Haller.....	570
1. Cezalandırma için Örgütsel Yapılanma ya da İşbirliği – Ortak İrade Şartlarından Vazgeçilmesi: Yalnız Kurt Faillerin Cezalandırılması.....	571
2. Sosyal Uygunluğa Sahip Hareketlerin Cezalandırılması.....	573
3. Cezalandırılabilirlik Bakımından Tayin Edici Hususun Subjektif Unsurlar Olması	577
4. Ara Değerlendirme	578
B. Türk Hukukundaki Cezalandırılan Hazırlık Hareketlerine İlişkin Sorunlu Haller	579
1. Kanunilik İlkesi Testi Bakımından Sorunlu Düzenlemeler ...	579
2. Yaptırım Testi Bakımından Sorunlu Düzenlemeler	582

3. Hazırlık Suçlarında Haksızlık Bakımından Sorunlu Düzenlemeler.....	584
SONUÇ.....	589
KAYNAKÇA.....	603